

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Jméno a příjmení studenta: Alžběta Hálová
Název bakalářské práce: A lexico-semantic analysis of phrasal verbs in English and their Czech equivalents
(Lexiko-sémantická analýza frázových sloves v angličtině a jejich české ekvivalenty)

Vedoucí bakalářské práce: Mgr. Jaroslav Emmer
Oponent bakalářské práce: PhDr. Vladislav Smolka, Ph.D.

I. Cíl práce a jeho naplnění:

1. Cíl práce byl stanoven a naplněn v souladu s tématem
2. Cíl práce byl naplněn s drobnými nedostatky
3. Cíl práce byl adekvátní, ale jen částečně naplněný
4. Stanovený cíl nebyl naplněn

II. Struktura práce:

1. Logická, jasná a přehledná
2. Přiměřená
3. Uspokojivá
4. Nevhodná

III. Práce s literaturou:

1. Výborná: zvoleny a použity vhodné prameny v patřičném rozsahu
2. Velmi dobrá práce s adekvátními prameny v patřičném rozsahu
3. Průměrná práce s literaturou
4. Slabá, chybná nebo nedostačující

IV. Formální stránka:

1. Odpovídá všem stanoveným požadavkům
2. Obsahuje drobné formální chyby
3. Nesplňuje některé zásadní požadavky
4. Nesplňuje většinu stanovených požadavků

VI. Jazyková úroveň práce:

1. Výborná
2. Velmi dobrá
3. Dobrá
4. Podprůměrná

VII. Náročnost zpracování tématu:

1. Velmi vysoká
2. Vysoká
3. Střední
4. Nízká

Vyjádření oponenta bakalářské práce:

Anglicky psaná bakalářská práce se zabývá vlastnostmi anglických frázových sloves a jejich srovnáním s českými slovesnými ekvivalenty s důrazem na ty, které jsou odvozeny prefixací. Cílem je najít styčné body mezi anglickými příslovečnými částicemi či předložkami vyskytujícími se jako součást frázových sloves a českými slovesnými předponami.

V úvodní teoretické části se posluchačka v souladu se zadáním nejprve věnuje jednotlivým slovtvorným postupům v češtině a v angličtině, přičemž klade důraz na derivaci. Následně vymezuje pojem frazeologie a definuje tzv. frázová slovesa z úhlu pohledu různých autorů.

V praktické části autorka představuje zdroj svých příkladů (BNC2014) a popisuje způsob, jakým identifikovala 50 nejčastějších frázových sloves. Následuje kvantitativní vyhodnocení podle frekvence jednotlivých sloves a příslovečných částic prezentované formou tabulek a grafů. V samém závěru autorka navrhuje alternativní přístup k frázovým slovesům, kdy by výchozím bodem třídění nebylo základové sloveso, ale naopak následná částice/předložka, což lze hodnotit jako inovativní přístup. Je ovšem překvapivé, že toto pojetí sama autorka používá pouze na straně 26, kdežto v ostatních případech jsou třídění i kvantifikace založeny na slovesné části spojení.

Rozsah teoretické a praktické části působí poněkud nevyváženě, kdy praktická část včetně tabulek a grafů tvoří zhruba třetinu celkového počtu stran. Pokud chtěla autorka nalézt průkaznou souvztažnost mezi anglickými příslovečnými částicemi a českými slovesnými předponami, mělo být zpracování získaného materiálu mnohem detailnější a větší pozornost měla být věnována obecným významům jednotlivých částic. O takovýto popis se ovšem autorka pokouší pouze u částice *up* (str. 28). Je pravdou, že jedním z významů této částice je dokončenost děje (tamtéž), ovšem tvrzení, že v českém překladu je vždy ekvivalentem dokonavé sloveso, nemusí vždy odpovídat realitě vzhledem k tomu, že pojetí českého vidu dokonavého a nedokonavého se od anglického pojmu *aspect* výrazně odlišuje a překlad do češtiny z hlediska vidu je podmíněn řadou dalších parametrů, srov. např.: *The bus will pull / pulls up at the bridge / the buses pull up at the bridge – Autobus zastaví / zastavuje u mostu / autobusy zastavují / staví u mostu.*

Přehled jednotlivých frázových sloves v příloze řazený podle frekvence postrádá kontext užití, který je k interpretaci významu naprosto klíčový; v řadě případů má formálně identické frázové spojení více významů: např. na str. 40 je u slovesa *to go off* uveden idiomatický význam *zkazit se*, ale toto sloveso disponuje i dalšími významy, např. *spustit/vystřelit (the bomb/alarm clock/gun went off)*, *vypnout (se)/zhasnout (the lights went off)*. Bez uvedení kontextu tak není možno zjistit frekvenci jednotlivých významů.

V přehledu literatury chybí přímý odkaz na použitý korpus, je uveden pouze zdroj popisující sestavování daného korpusu.

U příkladů uvedené na str. 8 (*king-dom, green-ish, friend-ship*) se nejedná o *class-maintaining prefixes* ale o *suffixes*.

U příkladů demonstrujících přízvučnost či nepřízvučnost slovesa/částice (str. 19) by stálo za poznámku, že se jedná o relativní stupeň přízvučnosti, tedy o to, zda má silnější přízvuk sloveso nebo částice – lexikální přízvuk je u plnovýznamových sloves přítomen vždy.

Na str. 11 není zřetelně vymezen rozdíl mezi grafickou a zvukovou podobou jazyka: *Speech sound is divided into two basic groups - vowels ... triphthongs and consonants, which refer to the rest of the letter of the alphabet.*

Autorku lze pochválit za to, že k výzkumu využila korpusu současného autentického jazyka, nelze ji však pochválit za anglický jazyk, jímž práci napsala. Ten totiž obsahuje velice časté chyby a neobratnosti na všech jazykových rovinách, jejichž kompletní výčet nelze provést, a proto namátkou uvádím alespoň některé (v závorce je uvedena strana, na níž se problém vyskytuje):

(6) ... since the begging of 20th century

(7) 1. Verb and its brief history – zřejmě míněno The term verb and its brief history

(8) Lyons ... view this morphological proces...

(9) Czech language share with English...

(23) It is then reviewed, whether and to which extend, the quivalent corresponds...

(24) ... CQP Syntaxuses certain expressions that are possible to write...

(24) If I would include...; (28) ...if a dictionary would be organized...

(31) ...the final order had disarranged...

(31) ...only a certain amount of information were used..

(31) ...dictionaries often listed too much possible Czech equivalentents...

(32) There are many literature available...

(33) ...dictionaries often stated too much translations and was quite problematic to pick the ideal one.

Práce splňuje základní požadavky kladené na tento typ prací, a proto ji doporučuji k ústní obhajobě.

Navrhovaná známka: velmi dobře

Otázky k obhajobě:

Pokuste se zdůvodnit, proč se pojetí frázových sloves u jednotlivých autorů do značné míry liší, a uveďte vlastnosti, na nichž se většina autorů shoduje. Které z těchto vlastností považujete za klíčové Vy sama?

Jak jste dospěla k počtu slov 11,422,617 reprezentujících „written and spoken conversations“ v BNC a co je míněno prvním z užitých pojmů (str. 23)?

Které ze zkoumaných částic nejprokazatelněji ovlivňují interpretaci směrem k významu odpovídajícímu českému dokonavému vidu?

Podpis oponenta bakalářské práce:.....

Datum: 1. 6. 2020